

Biuletyn Polonistyczny

18.10.2017

Data wydarzenia: 23.10.2017 g.08:30 - 24.10.2017

Wybitne postacie kobiece XX-wiecznego wychodźstwa

Typ wydarzenia: Konferencja

Miejscowość: Białystok

Organizatorzy: Uniwersytet w Białymstoku

Zakład Filologicznych Badań Interdyscyplinarnych IFP UwB oraz Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku zapraszają na "III konferencję naukową Paryż – Londyn – Monachium – Nowy Jork" poświęconą fenomenowi emigracji niepodległościowej po 1939 r. Tym razem proponujemy Państwu dyskusję zasygnalizowaną w podtytule konferencji - "Wybitne postacie kobiece XX-wiecznego wychodźstwa".

Konferencja odbędzie się w Białymstoku 23–24 października 2017 r. Obrady toczyć się będą w Książnicy Podlaskiej (ul. Marii Skłodowskiej-Curie 14A) oraz siedzibie Oddziału IPN (sale konferencyjne IPN oraz pracownia archiwalna, ul. Warsztatowa 1a).

Podczas III konferencji poświęconej fenomenowi emigracji niepodległościowej po 1939 r. proponujemy Państwu dyskusję zasygnalizowaną w podtytule konferencji – wybitne postacie kobiece XX-wiecznego wychodźstwa. Sądzymy bowiem, że w piśmiennictwie naukowym z zakresu tej problematyki niedostatecznie wybrzmiała rola kobiet (pisarek, publicystek, artystek, działaczek politycznych i społecznych, twórczyń instytucji emigracyjnych itd.). Oczywiście powody takiego stanu rzeczy mogą być rozmaite. Prowokacyjnie możemy zaryzykować twierdzenie, że kobiet, które zapisały się w pamięci polskiej kultury na wychodźstwie było obiektywnie mniej niż mężczyzn albo że ich osiągnięcia były niewystarczająco spektakularne. Jeśli tak, to warto się zastanowić, jakie czynniki mogły mieć wpływ na ten stan rzeczy, czy np. okoliczności historyczne (wojna jako czas „męski”), siła tradycji wzmacniającej rolę kobiety w związku, w rodzinie, partnerstwie czy macierzyństwie, co mogło utrudnić czy uniemożliwić rozwój potencjału kreatywnego? Może diametralnie odmienne warunki życia na obczyźnie, zobowiązania i obciążenia rodzinne? Pytania można by mnożyć. A jednak przecież emigrację polityczną i kulturalną współtworzyło wiele zdolnych, inteligentnych, twórczych kobiet (również takich, które się nie przebiły poza wąski krąg odbiorców, przyjaciół, które się nie zrealizowały, odczuwały gorycz porażki); niektóre pracowały w odosobnieniu, tworząc własne oryginalne warsztaty naukowe i artystyczne, inne starały się być twórczymi właśnie w małżeństwie, we własnej

Biuletyn Polonistyczny

rodzinie, w relacjach rodzicielskich i partnerskich. Niejednokrotnie wykazywały się determinacją w utrzymaniu egzystencjalnego minimum swoich najbliższych, kosztem własnego rozwoju wspierały ambitnych mężów - pisarzy, poetów, polityków, kompozytorów, artystów plastyków; często żyły w ich cieniu (dla przykładu Halina - żona Józefa Wittlina, Tola Korian - żona Tymona Terleckiego, Barbara Palester - żona Romana Palestra czy Barbara Toporska - żona Józefa Mackiewicza).

Wszystkie zasygnalizowane tu teoretycznie konfiguracje warte są zanalizowania, twórcze i zarazem oryginalne osoby - przypomnienia, sprofilowania czy pełniejszego sportretowania. Należy bowiem pamiętać, że doświadczenie emigracyjne miało także charakter inicjacyjny i mogło posłużyć katalizie zmian, niemożliwych w przewidywalnych warunkach własnego środowiska, państwa, wspólnoty. Doświadczenie egzylu może być wszak doświadczeniem wzrostu. Interesować nas zatem będą ministudia postaci, przekroje aktywności, portrety o charakterze rozwiniętej noty biograficznej, analizy twórczości, np. „kobiety” autotematyzm, czekamy na omówienia spektakularnych osiągnięć na polu artystycznym, naukowym czy społecznym, na szczególnie interesujące „momenty” biograficzne, wysiłki instytucjonalne, casusy życia w cieniu znanego mężczyzny. W przypadku kobiet, które zagościły na dobre w badaniach nad emigracją i zajmują w nich poczesne miejsce (jak choćby Maria Danilewicz-Zielińska czy Zofia Romanowiczowa), interesować nas będą mniej znane epizody z życia, interpretacje odświeżające oraz wzbogacające obiegowy obraz postaci. Pokonferencyjny tom sumowałby nasze rozpoznania i analizy, pełniłby rolę swoistego kompendium wiedzy, quasi-encyklopedii, jak się wydaje, wypełniłby istotną lukę w obszarze tematycznym dotąd raczej marginalizowanym czy też pomijanym.

Organizatorzy:

dr hab. prof. UwB Violetta Wejs-Milewska email: v.wejs.milewska@gmail.com

dr hab. Anna Janicka UwB email: jannicka@wp.pl

dr Ewa Rogalewska IPN/O Białystok email: ewa.rogalewska@ipn.gov.pl

Sekretarz konferencji:

mgr Agata Stecewicz UwB

adres mailowy: konferencja.emigracja@gmail.com

Konferencja odbędzie się w dniach 23-24 października 2017 roku, program znajduje się w załączniku.

Do pobrania:

- [Program_konferencji_Wybitne_postacie_kobiece.pdf](#)

Słowa kluczowe: literatura, Białystok, emigracja, postacie kobiece, IPN, UwB